

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (fjärde avdelningen)

den 23 januari 2014*

”Direktiv 2001/29/EG — Upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället — Begreppet tekniska åtgärder — Skyddsanordning — Apparat och tillbehör som åtnjuter skydd — Liknande anordningar, produkter eller komponenter från andra företag — Uteslutande av all interoperabilitet mellan dessa — Omfattningen av dessa tekniska åtgärder — Relevans”

I mål C-355/12,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Tribunale di Milano (Italien) genom beslut av den 22 december 2011, som inkom till domstolen den 26 juli 2012, i målet

Nintendo Co. Ltd,

Nintendo of America Inc.,

Nintendo of Europe GmbH

mot

PC Box Srl,

9Net Srl,

meddelar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden L. Bay Larsen, domstolens vice ordförande K. Lenaerts, tillika tillförordnad domare på fjärde avdelningen, samt domarna M. Safjan (referent), J. Malenovský och A. Prechal,

generaladvokat: E. Sharpston,

justitiesekreterare: handläggaren A. Impellizzeri,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 30 maj 2013,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Nintendo Co. Ltd, Nintendo of America Inc. och Nintendo of Europe GmbH, genom M. Howe, QC, L. Lane, barrister, R. Black, C. Thomas och D. Nickless, solicitors, samt genom G. Mondini och G. Bonelli, avvocati,

* Rättegångsspråk: italienska.

— PC Box Srl, genom S. Guerra, C. Benelli och S. Fattorini, avvocati,
— Polens regering, genom B. Majczyna och M. Szpunar, båda i egenskap av ombud,
— Europeiska kommissionen, genom E. Montaguti och J. Samnadda, båda i egenskap av ombud,
och efter att den 19 september 2013 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,
följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 6 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället (EGT L 167, s. 10).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan, å ena sidan, Nintendo Co. Ltd, Nintendo of America Inc. och Nintendo of Europe GmbH (nedan gemensamt kallade Nintendo) och, å andra sidan, PC Box Srl (nedan kallat PC Box) och 9Net Srl (nedan kallat 9Net), angående PC Box saluföring av ”mod chips” och ”game copiers” (nedan kallade PC Box anordningar) genom den webbplats som PC Box driver och som 9Net är värd för.

Tillämpliga bestämmelser

Internationell rätt

- 3 Artikel 2.1 i Bernkonventionen för skydd av litterära och konstnärliga verk av den 9 september 1886 (reviderad i Paris den 24 juli 1971), i dess ändrade lydelse av den 28 september 1979 (nedan kallad Bernkonventionen), har följande lydelse:

”Uttrycket ’litterära och konstnärliga verk’ innefattar alla alster på det litterära, vetenskapliga och konstnärliga området, oavsett på vilket sätt och i vilken form de kommit till uttryck ... .”

Unionsrätt

Direktiv 2001/29

- 4 I skälen 9 och 47–50 i direktiv 2001/29 anges följande:

”(9) Utgångspunkten för en harmonisering av upphovsrätt och närstående rättigheter måste vara en hög skyddsnivå, eftersom dessa rättigheter har en avgörande betydelse för det intellektuella skapandet. ...

...

(47) Den tekniska utvecklingen kommer att ge rättsinnehavarna möjlighet att tillämpa tekniska åtgärder som utformats för att förhindra eller begränsa handlingar som inte är godkända av innehavarna av någon upphovsrätt, till upphovsrätten närstående rättighet eller rätt av sitt eget slag angående databaser. Det finns dock risk för att olaglig verksamhet kan komma att bedrivas i syfte att möjliggöra eller underlätta ett kringgående av det tekniska skydd som dessa åtgärder ger.

För att förhindra en uppsplittring i fråga om juridiska metoder som skulle kunna hindra den inre marknaden från att fungera, krävs det att det upprättas ett harmoniserat rättsligt skydd mot kringgående av effektiva tekniska åtgärder och mot tillhandahållande av anordningar, produkter och tjänster i detta syfte.

- (48) Ett sådant rättsligt skydd bör ges för tekniska åtgärder som effektivt begränsar åtgärder som inte är godkända av innehavarna av någon upphovsrätt, till upphovsrätten närstående rättighet eller rätt av sitt eget slag angående databaser, utan att dock hindra den elektroniska utrustningens normala funktion eller den tekniska utvecklingen av den. Detta rättsliga skydd innebär ingen skyldighet att utforma anordningar, produkter, komponenter eller tjänster så att de motsvarar tekniska åtgärder, så länge som en sådan anordning, produkt, komponent eller tjänst inte på annat sätt omfattas av förbudet i artikel 6. Det rättsliga skyddet bör vara förenligt med proportionalitetsprincipen och inte medföra förbud mot sådana anordningar eller verksamheter som har något annat kommersiellt betydelsefullt syfte eller användningsområde än att kringgå tekniskt skydd. Detta skydd får i synnerhet inte hindra kryptografisk forskning.
- (49) Det rättsliga skyddet för tekniska åtgärder påverkar inte tillämpningen av nationella bestämmelser som förbjuder privat innehav av anordningar, produkter eller komponenter för kringgående av tekniska åtgärder.
- (50) Ett sådant harmoniserat rättsligt skydd påverkar inte de särskilda skyddsbestämmelserna enligt [Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/24/EG av den 23 april 2009 om rättsligt skydd för datorprogram (EUT L 111, s. 16)]. Det bör i synnerhet inte omfatta skyddet för sådana tekniska åtgärder som används i samband med datorprogram som behandlas uteslutande i det direktivet. Det bör inte hämma eller förhindra utveckling eller användning av några vägar för att kringgå en teknisk åtgärd som behövs för att möjliggöra handlingar som utförts i enlighet med bestämmelserna i artikel 5.3 eller artikel 6 i direktiv [2009/24]. Undantag från de ensamrättigheter som gäller datorprogram fastställs endast i artiklarna 5 och 6 i det direktivet.”

5 Artikel 1 i direktiv 2001/29 stadgar följande:

”1. Detta direktiv avser det rättsliga skyddet för upphovsrätt och närstående rättigheter inom den inre marknaden, med särskild tonvikt på informationssamhället.

2. Med undantag av de fall som anges i artikel 11 skall detta direktiv inte på något sätt påverka befintliga gemenskapsbestämmelser om

a) det rättsliga skyddet för datorprogram,

...”

6 Artikel 6.1–6.3 i direktivet föreskriver följande:

”1. Medlemsstaterna skall ge tillfredsställande rättsligt skydd mot kringgående av effektiva tekniska åtgärder om personen som utför kringgåendet känner till eller har skälig anledning att anta att han eller hon utför en sådan handling.

2. Medlemsstaterna skall ge tillfredsställande rättsligt skydd mot tillverkning, import, spridning, försäljning, uthyrning, marknadsföring i försäljnings- eller uthyrningssyfte eller innehav i kommersiellt syfte av anordningar, produkter eller komponenter eller tillhandahållande av tjänster som

a) marknadsförs eller utannonseras i syfte att kringgå, eller

- b) endast har ett begränsat kommersiellt intresse eller användningsområde av betydande art utöver att kringgå, eller
- c) huvudsakligen är utformade, konstruerade, anpassade eller framtagna i syfte att möjliggöra eller underlätta kringgående av

en effektiv teknisk åtgärd.

3. I detta direktiv avses med teknisk åtgärd varje teknik, anordning eller komponent som har utformats till att vid normalt bruk förhindra eller begränsa handlingar, med avseende på verk eller andra alster, som inte är tillåtna av innehavaren av enligt lag föreskriven upphovsrätt eller enligt lag föreskrivna till upphovsrätten närstående rättigheter eller av den rätt av sitt eget slag som föreskrivs i kapitel III i [Europaparlamentets och rådets direktiv] 96/9/EG [av den 11 mars 1996 om rättsligt skydd för databaser (EGT L 77, s. 20)]. Tekniska åtgärder skall anses vara 'effektiva' om användningen av ett skyddat verk eller annat alster kontrolleras av rättsinnehavarna genom en åtkomstkontroll eller skyddsprocess, t.ex. kryptering, kodning eller annan omvandling av verket eller alstret eller en kontrollmekanism för kopiering, om processen uppfyller skyddsändamålet."

Direktiv 2009/24

- 7 Artikel 1.1 i direktiv 2009/24 har följande lydelse:

"I enlighet med bestämmelserna i detta direktiv ska medlemsstaterna ge datorprogram upphovsrättsligt skydd som litterära verk enligt Bernkonventionen för skydd av litterära och konstnärliga verk. I detta direktiv omfattar termen datorprogram dessas förberedande designmaterial."

Italiensk rätt

- 8 Artikel 102 quater i lag nr 633 om skydd för upphovsrätt och andra rättigheter förbundna med utövande av upphovsrätten (legge n. 633 – Protezione del diritto d'autore e di altri diritti connessi al suo esercizio) av den 22 april 1941 (GURI nr 166 av den 16 juli 1941), i dess lydelse enligt lagstiftningsdekret nr 68 av den 9 april 2003 om införlivande av direktiv 2001/29/EG om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället (decreto legislativo n. 68 – Attuazione della direttiva 2001/29/CE sull'armonizzazione di taluni aspetti del diritto d'autore e dei diritti connessi nella società dell'informazione), ordinarie tillägg till GURI nr 87 av den 14 april 2003), föreskriver följande:

"1. Innehavaren av en upphovsrätt eller en närstående rättighet eller av en sådan rättighet som avses i artikel 102 bis 3 [rörande databaser] får på skyddade verk eller alster tillämpa effektiva tekniska skyddsåtgärder innefattande alla sorters teknik och alla sorters anordningar och komponenter som, enligt sin normala funktion, är ägnade att hindra eller begränsa handlingar som rättsinnehavaren inte godkänt.

2. Tekniska åtgärder ska anses vara effektiva om användningen av ett skyddat verk eller annat alster kontrolleras av rättsinnehavarna genom en åtkomstkontroll eller skyddsprocess, till exempel kryptering, kodning eller annan omvandling av verket eller alstret eller en kontrollmekanism för kopiering, som uppfyller skyddsändamålet.

3. Denna artikel hindrar inte att de bestämmelser om datorprogram som avses i avdelning I, kapitel IV, del VI, tillämpas."

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

- 9 Nintendo-företagen, som ingår i en koncern som skapar och tillverkar videospel, saluför två slags produkter för dessa spel, nämligen bärbara (DS) respektive stationära (Wii) konsoler.
- 10 Nintendo har vidtagit tekniska åtgärder, närmare bestämt en igenkänningsanordning som installerats i konsolerna samt en krypteringskod i lagringsmediet för de upphovsrättsligt skyddade videospelen. Dessa åtgärder förhindrar användning av illegala kopior av videospel. Spel som saknar koden kan inte användas på någon av de två konsoltyper som Nintendo saluför.
- 11 Det framgår vidare av begäran om förhandsavgörande att dessa tekniska åtgärder förhindrar att program, spel och multimediamaterial i allmänhet som inte härrör från Nintendo används på konsolerna.
- 12 Nintendo har framfört att det finns anordningar från PC Box som, när de väl installerats på konsolen, kringgår hårdvarans skyddsåtgärder och gör det möjligt att använda piratkopierade spel.
- 13 Enligt Nintendo är det främsta syftet med PC Box anordningar att kringgå och undvika Nintendospelens tekniska skyddsåtgärder. Nintendo väckte därför talan mot PC Box och 9Net vid Tribunale di Milano.
- 14 PC Box saluför originalkonsoler från Nintendo i kombination med ytterligare programvara bestående av vissa applikationer från oberoende producenter, så kallade *homebrew*-program, som uttryckligen skapats för att användas på sådana konsoler och som bara kan användas om man först installerar en anordning från PC Box som avaktiverar den anordning som finns installerad som teknisk skyddsåtgärd.
- 15 Enligt PC Box är Nintendos verkliga mål att förhindra användning av oberoende producerad programvara. Denna består inte av illegala kopior av videospel, utan är avsedd att göra det möjligt att spela upp MP3-filer, filmer och videor på konsolerna och därmed utnyttja konsolernas möjligheter fullt ut.
- 16 Den nationella domstolen anser att skyddet för videospel inte kan vara svagare än det för datorprogram. Även om ett videospel realiseras genom ett datorprogram, följer det ett förlopp som är förutbestämt av spelets upphovsmän på ett sätt som innebär att bilder och ljud presenteras med en viss konceptuell självständighet.
- 17 Den nationella domstolen frågar sig om inte sådana tekniska skyddsåtgärder som dem Nintendo använder går utöver vad som medges enligt artikel 6 i direktiv 2001/29, tolkad mot bakgrund av skäl 48 i direktivet.
- 18 Under dessa omständigheter beslutade Tribunale di Milano att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:
  - ”1) Ska artikel 6 i direktiv [2001/29], med beaktande av bland annat skäl 48 i detta direktiv, tolkas på så sätt att skyddet för tekniska skyddsåtgärder avseende upphovsrättsligt skyddade verk och andra alster även kan omfatta ett system som tillverkas och säljs av ett och samma företag och i vars hårdvara har installerats en anordning som kan känna igen en autentiseringskod på ett separat lagringsmedium innehållande det skyddade verket (videospel som tillverkats av samma företag eller av tredje man vilka är rättsinnehavare till skyddade verk), utan vilken det inte är möjligt att visualisera och använda nämnda verk i systemet, varför denna apparat innehåller ett system som utesluter all interoperabilitet i förhållande till apparater och tillbehör som inte härrör från tillverkaren av systemet?

- 2) För det fall det ska göras en bedömning av huruvida användningen av en produkt eller komponent i syfte att kringgå en teknisk skyddsåtgärd ska anses utgöra den huvudsakliga användningen jämfört med andra syften eller annan användning av kommersiellt intresse önskas svar på följande fråga: Ska artikel 6 i direktiv [2001/29], med beaktande av bland annat skäl 48 i detta direktiv, tolkas så, att nationell domstol vid denna bedömning ska tillämpa kriterier som betonar den specifika, av rättighetshavaren tilltänkta användningen av den produkt som tillförs det skyddade innehållet, eller ska nationell domstol i stället eller samtidigt tillämpa kvantitativa kriterier avseende omfattningen av den alternativa användningen eller kvalitativa kriterier, det vill säga kriterier som avser användningens art och betydelse?”

Prövning av tolkningsfrågorna

- 19 Den nationella domstolen har ställt sina frågor, vilka ska prövas gemensamt, för att få klarhet i för det första huruvida direktiv 2001/29 ska tolkas så, att begreppet effektiva tekniska åtgärder i den mening som avses i artikel 6.3 i direktivet kan innefatta tekniska åtgärder som i huvudsak består i att förse inte bara det lagringsmedium som innehåller det skyddade verket, exempelvis ett videospel, med en igenkänningsanordning för att skydda det mot handlingar som upphovsrättsinnehavaren inte godkännt, utan även bärbara apparater eller konsoler som används för att spelen ska kunna användas.
- 20 För det andra önskar den nationella domstolen få svar från EU-domstolen på vilka kriterier som ska tillämpas för att bedöma räckvidden av det rättsliga skyddet mot kringgående av de effektiva tekniska åtgärderna i den mening som avses i artikel 6 i direktiv 2001/29. Den nationella domstolen önskar i synnerhet få klarlagt om det är relevant med dels den specifika, av rättighetshavaren tilltänkta användningen av den produkt som tillförs det skyddade innehållet (exempelvis en Nintendo-konsol), dels omfattningen, arten och betydelsen av bruket av de anordningar, produkter eller tillbehör som kan kringgå dessa effektiva tekniska åtgärder (såsom PC Box apparater).
- 21 Domstolen vill därvid inledningsvis påpeka att direktiv 2001/29, såsom framgår av artikel 1.1, avser det rättsliga skyddet för upphovsrätt och närstående rättigheter, ett skydd som ger upphovsmännen en exklusiv rätt till sina verk. Vad gäller verk såsom datorprogram, åtnjuter dessa upphovsrättsligt skydd om de är originella på så sätt att de är upphovsmannens egen intellektuella skapelse (se dom av den 16 juli 2009 i mål C-5/08, Infopaq International, REG 2009, s. I-6569, punkt 35).
- 22 Vad beträffar delar av ett verk, konstaterar domstolen att det inte finns något i direktiv 2001/29 som pekar mot att delar av verk ska bedömas annorlunda än hela verk. Härav följer att dessa ska åtnjuta upphovsrättsligt skydd om de i sig bidrar till originaliteten hos verket i sin helhet (se domen i det ovannämnda målet Infopaq International, punkt 38).
- 23 Detta gäller oaktat att direktiv 2009/24 utgör *lex specialis* i förhållande till direktiv 2001/29 (se dom av den 3 juli 2012 i mål C-128/11, UsedSoft, punkt 56). Enligt artikel 1.1 i direktiv 2009/24 gäller skyddet enligt det direktivet endast datorprogram. Som framgår av begäran om förhandsavgörande utgör videospel, såsom de som är i fråga i det nationella målet, komplexa skapelser som inte bara innefattar datorprogram utan även beståndsdelar i form av bilder och ljud som, även om de förvisso har kodats i ett programmeringsspråk, har ett eget kreativt värde som inte kan reduceras till enbart programkoden. I den mån delar av ett videospel – i förevarande fall dessa beståndsdelar av bilder och ljud – bidrar till verkets originalitet är de skyddade, tillsammans med verket i dess helhet, av upphovsrätten inom ramen för det regelverk som inrättats genom direktiv 2001/29.
- 24 Vad gäller artikel 6 i direktiv 2001/29 ålägger den bestämmelsen medlemsstaterna att ge tillfredsställande rättsligt skydd mot kringgående av effektiva ”tekniska åtgärder”, vilket i artikel 6.3 definieras som varje teknik, anordning eller komponent som har utformats till att vid normalt bruk

förhindra eller begränsa handlingar, med avseende på verk eller andra alster, som inte är tillåtna av innehavaren av i lag föreskriven upphovsrätt eller närstående rättighet eller av den rätt av sitt eget slag som föreskrivs i kapitel III i direktiv 96/9.

- 25 Dessa handlingar består, såsom framgår av artiklarna 2–4 i direktiv 2001/29, av mångfaldigande av verk, överföring och tillgängliggörande av verk till/för allmänheten samt spridning av originalet av ett verk eller av kopior av detta. Det rättsliga skydd som avses i artikel 6 i direktivet gäller enbart i syfte att skydda upphovsrättsinnehavaren från handlingar som kräver dennes tillåtelse.
- 26 Domstolen konstaterar för det första att inget i direktiv 2001/29 ger stöd för att artikel 6.3 inte skulle gälla sådana tekniska åtgärder som de i det nationella målet, vilka delvis är inbyggda i lagringsmedierna för spelen och delvis i konsolerna och kräver en interaktion mellan dessa.
- 27 Som generaladvokaten påpekat i punkt 43 i sitt förslag till avgörande, framgår det av artikel 6.3 i direktivet att begreppet effektiva tekniska åtgärder definieras brett och innefattar en åtkomstkontroll eller skyddsprocess, till exempel kryptering, kodning eller annan omvandling av verket eller alstret eller en kontrollmekanism för kopiering. En sådan definition är också förenlig med huvudsyftet bakom direktiv 2001/29, vilket – som framgår av skäl 9 – är att fastställa en hög skyddsnivå till fördel för bland annat upphovsmän, eftersom detta har en avgörande betydelse för det intellektuella skapandet.
- 28 Under dessa omständigheter ska sådana tekniska åtgärder som de i det nationella målet, vilka delvis är inbyggda i lagringsmedierna för videospelen och delvis i konsolerna och kräver en interaktion mellan dessa, omfattas av begreppet effektiva tekniska åtgärder i den mening som avses i artikel 6.3 i direktiv 2001/29, om de har till syfte att förhindra eller begränsa handlingar som gör intrång i de rättigheter som direktivet skyddar.
- 29 Domstolen ska för det andra pröva vilka kriterier som ska tillämpas för att bedöma räckvidden av det rättsliga skyddet mot kringgående av effektiva tekniska åtgärder i den mening som avses i artikel 6 i direktiv 2001/29.
- 30 Som generaladvokaten framhållit i punkterna 53–63 i sitt förslag till avgörande, måste man vid bedömningen av den frågan ta hänsyn till att enligt artikel 6.2 i direktiv 2001/29, tolkad mot bakgrund av skäl 48 i direktivet, ska det rättsliga skydd som ges mot handlingar som upphovsrättsinnehavaren inte godkänt vara förenligt med proportionalitetsprincipen och får inte medföra förbud mot sådana anordningar eller verksamheter som har något annat kommersiellt syfte eller användningsområde än att underlätta sådana handlingar genom kringgåendet av det tekniska skyddet.
- 31 Detta rättsliga skydd ges således enbart för tekniska åtgärder som har till syfte att förhindra eller begränsa sådana handlingar – beträffande ett verk – som avses i punkt 25 ovan och som inte är godkända av upphovsrättsinnehavaren. Dessa åtgärder ska vara lämpliga för att säkerställa att syftet uppnås och får inte gå utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta syfte.
- 32 Det är härvid nödvändigt att pröva huruvida andra åtgärder eller åtgärder som inte vidtagits på konsolerna skulle kunna ge upphov till mindre störningar av eller mindre inskränkningar i sådana aktiviteter från tredje mans sida som inte kräver upphovsrättsinnehavarens godkännande, samtidigt som de skyddar rättsinnehavarnas rättigheter på ett likvärdigt sätt.
- 33 Det är därvid relevant att ta hänsyn bland annat till kostnaderna för olika slags tekniska åtgärder, de tekniska och praktiska aspekterna av att genomföra dessa samt till en jämförelse av effektiviteten hos dessa olika slags tekniska åtgärder vad gäller skyddet för rättsinnehavarens rättigheter, en effektivitet som dock inte behöver vara absolut.

- 34 Som generaladvokaten anför i punkt 67 i sitt förslag till avgörande, bör bedömningen av det aktuella rättsliga skyddets omfattning inte göras utifrån det specifika sätt som upphovsrättsinnehavaren avsett att konsolerna ska användas på. Det är i stället, vad gäller anordningar, produkter och komponenter som kan användas för att kringgå effektiva tekniska åtgärder, de kriterier som föreskrivs i artikel 6.2 i direktiv 2001/29 som ska beaktas.
- 35 Mer specifikt ålägger den bestämmelsen medlemsstaterna att ge tillfredsställande rättsligt skydd mot anordningar, produkter och komponenter som har till syfte att kringgå effektiva tekniska åtgärder eller endast har ett begränsat kommersiellt intresse eller användningsområde av betydande art utöver att kringgå dessa eller huvudsakligen är utformade, konstruerade, anpassade eller framtagna i syfte att möjliggöra eller underlätta ett sådant kringgående.
- 36 Vid prövningen av syftet med dessa anordningar, produkter och komponenter är bevisning om hur tredje man faktiskt använder dem särskilt relevant, sett utifrån omständigheterna i målet. Den nationella domstolen kan bland annat pröva hur ofta PC Box anordningar faktiskt används för att göra det möjligt att spela otillåtna kopior av Nintendospel och Nintendolicensierade spel på Nintendokonsoler, och hur ofta de används för att spela spel som inte gör intrång i upphovsrätten till Nintendospel och Nintendolicensierade spel.
- 37 Av vad som anförts följer att tolkningsfrågorna ska besvaras på följande sätt. Direktiv 2001/29 ska tolkas så, att begreppet effektiva tekniska åtgärder i den mening som avses i artikel 6.3 i direktivet kan innefatta tekniska åtgärder som i huvudsak består i att förse inte bara det lagringsmedium som innehåller det skyddade verket, exempelvis ett videospel, med en igenkänningsanordning för att skydda det mot handlingar som upphovsrättsinnehavaren inte godkänner, utan även bärbara apparater eller konsoler som används för att spelen ska kunna användas.
- 38 Det ankommer på den nationella domstolen att pröva huruvida andra åtgärder eller åtgärder som inte vidtagits på konsolerna skulle kunna ge upphov till mindre störningar av eller mindre inskränkningar i aktiviteter från tredje mans sida, samtidigt som de skyddar rättsinnehavarnas rättigheter på ett likvärdigt sätt. Det är därvid relevant att ta hänsyn bland annat till kostnaderna för olika slags tekniska åtgärder, de tekniska och praktiska aspekterna av att genomföra dessa samt till en jämförelse av effektiviteten hos dessa olika slags tekniska åtgärder vad gäller skyddet för rättsinnehavarens rättigheter, en effektivitet som dock inte behöver vara absolut. Det ankommer även på den nationella domstolen att bedöma syftet med anordningar, produkter och komponenter som kan kringgå de tekniska åtgärderna. Bevisning om hur tredje man faktiskt använder dem är därvid särskilt relevant, sett utifrån omständigheterna i målet. Den nationella domstolen kan bland annat pröva hur ofta dessa anordningar, produkter eller komponenter faktiskt används i strid med upphovsrätten och hur ofta de används för ändamål som inte gör intrång i denna rätt.

Rättegångskostnader

- 39 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (fjärde avdelningen) följande:

Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället ska tolkas så, att begreppet effektiva tekniska åtgärder i den mening som avses i artikel 6.3 i direktivet kan innefatta tekniska åtgärder som i huvudsak består i att förse inte bara det lagringsmedium som

innehåller det skyddade verket, exempelvis ett videospel, med en igenkänningsanordning för att skydda det mot handlingar som upphovsrättsinnehavaren inte godkänt, utan även bärbara apparater eller konsoler som används för att spelen ska kunna användas.

Det ankommer på den nationella domstolen att pröva huruvida andra åtgärder eller åtgärder som inte vidtagits på konsolerna skulle kunna ge upphov till mindre störningar av eller mindre inskränkningar i aktiviteter från tredje mans sida, samtidigt som de skyddar rättsinnehavarnas rättigheter på ett likvärdigt sätt. Det är därvid relevant att ta hänsyn bland annat till kostnaderna för olika slags tekniska åtgärder, de tekniska och praktiska aspekterna av att genomföra dessa samt till en jämförelse av effektiviteten hos dessa olika slags tekniska åtgärder vad gäller skyddet för rättsinnehavarens rättigheter, en effektivitet som dock inte behöver vara absolut. Det ankommer även på den nationella domstolen att bedöma syftet med anordningar, produkter och komponenter som kan kringgå de tekniska åtgärderna. Bevisning om hur tredje man faktiskt använder dem är därvid särskilt relevant, sett utifrån omständigheterna i målet. Den nationella domstolen kan bland annat pröva hur ofta dessa anordningar, produkter eller komponenter faktiskt används i strid med upphovsrätten och hur ofta de används för ändamål som inte gör intrång i denna rätt.

Underskrifter